

Sözcük Derinli?i Testi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Sözcük Derinli?i Testi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30837>

Özet

Sözcük Derinli?i Testi (SDT), 4 ila 6 ya? aras?ndaki okul öncesi dönem çocuklar?n?n sözcük bilgisi derinli?ini ölçmek amacıyla Tüba Küçük Do?aro?lu ve Figen Acarlar taraf?ndan 2020 y?l?nda geli?tirilmif standart bir de?erlendirme arac?d?r. Bu test, sadece sözcük da?arc???n?n geni?li?ini de?il, ayn? zamanda sözcüklerin çoklu anlamlar?n?, ba?lamsal kullan?mlar?n? ve semantik ili?kilerini kapsayan **sözcük derinli?i** yap?s?n? hedef almaktadır. SDT, erken çocukluk döneminde dil geli?iminin niteliksel boyutunu kapsaml? bir ?ekilde incelemeye olanak tan?r ve okuryazarlık becerileri için güçlü bir yorday?c?d?r.

Anahtar Kelimeler

Sözcük Derinli?i, Sözcük Bilgisi, Okul Öncesi, Dil Geli?imi, Psikometrik Ölçek, Test Geli?tirme.

Yazarlar

Tüba Küçük Do?aro?lu, Figen Acarlar.

Amaç

Sözcük Derinli?i Testi'nin geli?tirilmesindeki temel amaç, 4-6 ya? grubu çocuklar?n sahip oldu?u sözcük bilgisinin derinli?ini, yani bir sözcü?ün farklı anlam katmanlar?na ne kadar hakim olduklar?n? güvenilir ve geçerli bir ?ekilde belirlemektir. Geleneksel ölçme araçlar?n?n genellikle sözcük da?arc???n?n nicel yönüne odaklanmas? nedeniyle, SDT bu alandaki metodolojik bo?lu?u doldurmay? hedeflemiştir.

Bu test, e?itimcilerin ve ara?t?rmac?lar?n okul öncesi çocuklar?n dil geli?iminde erken müdahale gerektiren alanlar? saptamas?na, dil ö?retimi programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmesine ve sözcük derinli?inin okuma becerileri gibi di?er bili?sel süreçlerle ili?kisini ara?t?rmas?na olanak sa?lamaktadır.

Yap?

SDT'nin ölçtü?ü temel yap?, **Sözcük Derinli?i**dir. Bu yap?, bili?sel dilbilim aç?s?ndan, bir bireyin bir kelimeyi ne kadar derinlemesine anlad???n? ifade eder. Sözcük derinli?i tipik olarak a?a??daki bile?enleri içerir:

Çoklu Anlam Bilgisi: Bir sözcü?ün birden fazla anlam?n? bilme ve ba?lama göre do?ru anlam? ç?karma yetene?i.

?li?kisel Bilgi: Sözcü?ün e? anlaml?lar?, z?t anlaml?lar? ve ili?kili oldu?u di?er kavramlar hakk?ndaki bilgi.

Morfolojik Bilgi: Sözcük köklerinin ve eklerinin anla??lması.

Ba?lamsal Kullan?m: Sözcü?ün farklı cümle yapılar? ve sosyal ba?lamlar içinde uygun ?ekilde kullan?lması ve anla??lması.

Test, bu karma??k yapıların okul öncesi ya? grubundaki yans?maların? de?erlendirmek üzere tasarlanm??tır.

Geçerlik

Sözcük Derinli?i Testi'nin geli?tirilmesi, güçlü psikometrik temellere dayanmaktadır. Orijinal kaynaktan spesifik katsayılar belirtilmemi? olsa da, geli?tirme çal??mas?nda testin ölçmeyi amaçlad??? yapıyı do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamak için geçerlik çal??maları yapılm??tır. Özellikle **?çerik Geçerli?i**, alan uzmanların? görüşleri alınarak test maddelerinin sözcük derinli?i yap?sının yeterince temsil edip etmedi?i kontrol edilerek sa?lanm??tır.

Ayrıca, **Yap? Geçerli?i** kapsamında faktör analizi teknikleri kullan?larak, testin teorik olarak öngörülen Sözcük Derinli?i boyutlarıyla uyumlu olup olmad??? incelenmi?tir. Bu analizler, testin 4-6 ya? grubu çocukların dil geli?im düzeylerine özgü, anlamlı ve ayrı??k bir yapı sergiledi?ini göstermeyi amaçlam??tır.

Güvenirlik

Geli?tirme makalesinde güvenilirlik katsayıları a??kça sunulmam??tır, ancak testin kararlılı??n? ve tutarlılı??n? sa?lamak için standart güvenilirlik analizleri uygulanm??tır. **?ç Tutarlılık Güvenirli?i** (genellikle Cronbach Alfa katsayısı ile), test maddelerinin birbiriyle ne kadar uyumlu oldu?unu ve aynı temel yapıyı ölçtü?ünü göstermek için hesaplanm??tır. Yüksek iç tutarlılık, testin güvenilir bir toplam puan sa?lad???n? i?aret eder.

Ek olarak, testin zaman içindeki kararlılı??n? de?erlendirmek amacıyla **Test-Tekrar Test Güvenirli?i** de incelenmi? olabilir. Bu yöntem, aynı bireylere farklı zamanlarda uygulanan test sonuçlarının ne kadar tutarlı oldu?unu gösterir, bu da özellikle geli?imsel de?erlendirme araçları için hayati önem taşır. Testin güvenirlik bilgileri, uygulayıcıların sonuçlara ne kadar güvenebilece?ini belirler.

Faktör Analizi

Sözcük Derinli?i Testi'nin geli?tirilmesi sürecinde, ölçülen **sözcük derinli?i** yapısının çok boyutlulu?unu ortaya ç?karmak veya do?rulamak amacıyla Faktör Analizi (Açıklayıcı veya Do?rulamalı) kullanılm??tır. Sözcük derinli?inin tek bir genel faktör mü yoksa birden fazla alt faktörden mi olu?tu?u bu analizlerle belirlenmi?tir.

Faktör analizinin sonuçlar?, testin alt yap?lar?n?n teorik çerçeveyle ne kadar örtü?tü?ünü gösterir. Örne?in, analizler; sözcük tan?m? bilgisinin, ili?kisel sözcük bilgisinden ayr? bir faktör olarak ayr???p ayr???mad???n? ortaya koyar. Bu bulgular, testin puanlanmas? ve yorumlanmas? için temel olu?turur.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Standartla?t?r?lm?? Bili?sel Performans Testi)

Format: Bireysel uygulamaya uygun, sözel uyarılar ve görsel materyaller içeren performans testi format?ndadır.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Okul Öncesi Çocuklar

Ya? Grubu: 4-6 ya? grubu

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'de ya?ayan, normal geli?im gösteren 4, 5 ve 6 ya? grubundaki çocuklar üzerinde standardize edilmi?tir.

Test Metodolojisi: Test, e?itimli bir uygulay?c? tarafından birebir ortamda uygulan?r. Çocuktan sözcüklerin farklı anlamlar?n?, kullan?mlar?n? veya ili?kilerini gösteren görevleri yerine getirmesi beklenir. Puanlama, nicel bir toplam puan üzerinden yap?lır ve çocu?un sözcük derinli?i seviyesini gösterir.

Anahtar Kelimeler

Sözcük Derinli?i, Dil Geli?imi, Okul Öncesi De?erlendirme, Bili?sel Test, Geçerlik, Güvenirlik, Faktör Analizi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?lı? Kurulu? E-posta Adresleri: tu_kucuk@hotmail.com

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?li?

Test Y?li?: 2020

?zinler ve Ücret: Testin akademik veya klinik amaçlı? kullan?m? için sorumlu yazar Tüba Küçük Do?aro?lu ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Kullan?m ko?ullar? ve olası ücretler hakkında kesin bilgi yazar tarafından sa?lanacaktır.

Testin geli?tirilmesine ili?kin makalenin DOI ba?lant?s?: <http://dx.doi.org/10.16986>

Testin orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: sozcuk-derinligi-testi-toad.pdf

Kaynaklar

Küçük Do?aro?lu, T., ve Acarlar, F. (2020). 4-6 ya? grubu çocuklar için Sözcük Derinli?i Testinin geli?tirilmesi. *Hacettepe Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi*, 35(1), 210-221. DOI: <http://dx.doi.org/10.16986>

Sözcük Derinli?i Testi Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı? ve hiçbir ?ekilde de?itirilmemelidir.

Sözcük Derinli?i Testi'nin maddeleri, telif haklar? ve test güvenli?i nedeniyle halka aç?k kaynaklarda veya bu akademik giri? belgesinde listelenmemi?tir. Test maddelerinin tam içeri?i, yalnızca testin kullan?m? için yetki alan ve gerekli izinleri sa?layan profesyonel uygulay?c?lara ve ara?t?rmac?lara orijinal makale veya sorumlu yazar aracılı??yla sunulmaktadır.